

## A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Baráth Livia ügyvéd (Budapest, Százados út 33-37/D.) által képviselt **I.rendű felperes neve** címe I. rendű és **II.rendű felperes neve** címe II. rendű felpereseknek - az Ozsváth Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Ozsváth Ferenc ügyvéd Kaposvár, Fő utca 51.) által képviselt **alperes neve címe** alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Somogy Megyei Bíróságon indított perében - amely perbe az alperes pernyertességének előmozdítása végett beavatkozott az Ozsváth Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Ozsváth Ferenc ügyvéd Kaposvár, Fő utca 51.) által képviselt Alperesi beavatkozó neve címe - a 2007. január 25. napján kelt 22.P.21.818/2005/33. számú ítélet ellen a felperesek által 37. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

### í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 nap alatt fizessenek meg az alperesnek 75.000 (hetvenötezer) forint, a beavatkozónak 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

### I n d o k o l á s

Az I-II. rendű felperesek élettársi kapcsolatából 1999. december 24-én született néhai xy. Az I. rendű felperes terhesgondozását az alperesi kórház végezte és itt történt a szülés levezetése is. Az I. rendű felperes szülési fájásai 1999. december 23-án 22:00 óra körüli időben kezdődtek, kórházi felvételre 1999. december 24-én 02:45 órakor jelentkezett. Felvételekor az ügyeletes orvos megállapította, hogy a magzati szívhangok nem megfelelőek, ezért az I. rendű felperest 03:05 órakor felvették a szülőszobára és CTG-készülékre kapcsolták, amely a magzat oxigénhiányos állapotára utaló 80-90/min körüli szívhang értékeke mutatott, ezért az

I. rendű felperest császármetszésre készítették elő. A 03:35 órakor elvégzett újabb vizsgálat azonban megállapította, hogy a szülést már csak hüvelyi úton lehet befejezni, így 1999. december 24-én 04:00 órakor 70-80/min magzati szívműködés mellett koponyakihúzásos műtétrel született meg a 2300 gramm becsült súlyú újszülött fehér álhalalos állapotban. Többszöri élesztést követően 1999. december 24-én 06:30 órakor a xy I-es számú Gyermekklinikájára szállították át.

xy-nál az I. rendű felperes terhessége során kialakult részleges lepényleválás okozta oxigénhiányos agykárosodás, agylágyulás, vízfejűség és epilepszia alakult ki, s az ezzel összefüggésben fellépett keringési és légzési elégtelenség miatt 2003. november 11. napján életét veszítette.

Az I. rendű felperes terhességének ideje alatt négy alkalommal vett részt ultrahangos vizsgálaton, az utolsó ultrahangos vizsgálatra a terhesség 33. hetében került sor. Ezt követően kéthetente, majd a 36. héttől hetente volt orvosi vizsgálaton. Az utolsó terhesgondozási vizsgálata 1999. december 21. napján történt, amikor is fizikális vizsgálaton kívül NST vizsgálatot végeztek és megtörtént a magzatvíz amnioszkópiás ellenőrzése. Valamennyi vizsgálat negatív leletet mutatott, rendszeresen mozgó magzati állapotot és panaszmentes I. rendű felperesi állapotot diagnosztizáltak.

Az alperesnél irányadó terhesgondozási protokoll 1999-ben még nem tartalmazta kötelező vizsgálatként a 36-37. héten elvégzendő ultrahang vizsgálatot. Ezt csak 2000. január 1. napjától tették kötelezővé.

A felperesek keresetükben kk. xy jogutódaként nem vagyoni kártérítés jogcímén személyenként 5.050.000 forint és annak 1999. december 24. napjától járó kamatai, valamint saját jogukon nem vagyoni kártérítés jogcímén személyenként 3.000.000 forint és kamatai megfizetésére, valamint vagyoni kártérítés jogcímén összesen 4.000.000 forint és kamatai megfizetésére kérték kötelezni az alperest. Keresetüket arra alapították, hogy az alperes az I. rendű felperes terhesgondozását nem megfelelően végezte, mert a terhesség 36-37. hetében szükséges ultrahang vizsgálatot elmulasztotta. E vizsgálattal ugyanis megállapítható lett volna, hogy a magzat a fejlődésben visszamaradt, amelyet a méhlepény kóros elváltozása okozott. Ennek felismerése esetén az I. rendű felperes további kezelése megváltoztatható lett volna, mely a magzat egészséges világra jöveteléhez vagy legalább a ténylegesen bekövetkezettnél kisebb károsodásához vezethetett volna.

Az alperes - és a beavatkozó - a kereset elutasítását kérte. Állították, hogy az alperes alkalmazottai az orvosi szakma szabályainak megfelelően, az elvárható legnagyobb gondossággal és körültekintéssel jártak el, mind a terhesgondozás, mind pedig a szülés levezetése során.

Az elsőfokú bíróság a 2005. március 7. napján kelt 22.P.20.405/2004/26. számú ítéletével a felperesek keresetét elutasította, mert azt állapította meg, hogy a magzat oxigénhiányos állapotát és az ennek következtében fellépő egyéb betegségeket a

méhlepény idő előtti leválása okozta. Azt pedig a felperesek tartoztak volna bizonyítani, hogy a 36-37. héten elvégzett ultrahang vizsgálattal a lepényleválás, illetőleg az esetleges magzati retardáltság kimutatható lett volna, amely bizonyítási kötelezettségüknek nem tettek eleget.

A Pécsi Ítéltábla Pf.III.20.132/2005/5. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Az ítéltábla megállapította, hogy az alperes a legnagyobb gondosság követelményének akkor tett volna eleget, ha az I. rendű felperes ultrahangos vizsgálatát a terhesség 36-37. hetében elvégzi. Ebből következően vizsgálni kell azt, hogy a 36-37. héten elvégzett ultrahang vizsgálat a magzati retardáltság kimutatására alkalmas lett volna-e, mi volt a magzat retardáltságának az oka, ebben milyen szerepe volt a méhlepény és köldökzsinór kórszövettani leletben is rögzített károsodásának, az ultrahang vizsgálat vagy az annak eredményére tekintettel a legnagyobb gondosság és körültekintés alapján elvégzendő további vizsgálatok mennyiben lettek volna alkalmasak a retardáció okának felderítésére, a méhlepény és a köldökzsinór károsodásának kimutatására. Nyilatkoznia kellett a szakértőnek arra is, hogy a magzati károsodás felismerése esetén az alperes részéről mi lett volna a követendő eljárás a ténylegesen bekövetkezett károk elhárítására vagy csökkentésére.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság újabb szakértői véleményt szerzett be és ennek alapján megállapította, hogy xy kis súlyú újszülött volt, de nem volt súlyosan retardált. Ebből következően a 36-37. héten elvégzett ultrahang vizsgálat sem mutatta volna ki a méhlepény rendellenes működését, mert az nem krónikus eredetű volt. Mindebből az következik, hogy a megszületett magzat az átlagnál kisebb súlyú volt, de a magzati kicsi testsúly és a méhlepény idő előtti leválásából bekövetkező oxigénhiányos magzati károsodás között nincs ok-okozati összefüggés, azaz az újszülötti károsodás nem lett volna megelőzhető. Erre tekintettel a felperesek keresetét elutasította.

Az ítélet ellen, annak megváltoztatása és közbenső ítélettel az alperes kártérítő felelőssége fennállásának megállapítása érdekében a felperesek fellebbeztek. Másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérték. Határozottan állították a fellebbezésükben, hogy xy retardált újszülött volt, állításuk szerint az újszülött károsodását a retardált állapota és ennek talaján az őt ért - valamint a már kórosan működő lepényt ért - szülés körüli fájdalmak miatt fellépett oxigénhiány okozta.

Az alperes - és a beavatkozó - fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Határozottan állították, hogy méhen belüli retardáció nem volt megállapítható a magzatnál, így a 36-37. hétben elvégzett ultrahangvizsgálat sem mutatható ki. A magzat bekövetkezett súlyos egészségkárosodásáért túlnyomórészt természetes okú, előre nem látható

részleges lepényleválás okozta súlyos oxigénhiányos állapot, valamint kisebb részben az I. rendű felperes késői kórházi felvételre való jelentkezése okozta.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást az ítéltábla hatályon kívül helyező végzésében adott iránymutatás szerint kiegészítette és a tényállást a bizonyítékoknak a Pp. 206.§-ának (1) bekezdése szerinti értékelésével helyesen állapította meg. A tényállást a másodfokú bíróság a xy I. számú Gyermekklinika kórlapja alapján azzal egészíti ki, hogy xy súlya a 2. napon 2470 gramm volt, fej körfogata a 3. napon 36 centiméter.

Az így kiegészített tényálláshoz képest is helytálló szempontok alapján vizsgálta az elsőfokú bíróság azt, hogy fennáll-e a Ptk. 339.§-ának (1) bekezdése, 348.§-ának (1) bekezdése, illetve az Egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 77.§-ának (3) bekezdése alapján az alperes kártérítő felelőssége a felperesek gyermekének súlyosan károsodott állapotban történt megszületéséért, illetőleg későbbi elhalálzásáért.

Helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperesek a Ptk. 339.§-ának (1) bekezdéséből rájuk háruló bizonyítási kötelezettségüknek eleget tettek, így a Ptk. 339.§-a (1) bekezdésének 2. mondata (és nem az elsőfokú ítéletben írt Ptk. 339.§-ának (2) bekezdése) alapján az alperes a kimentés körében bizonyíthatta azt, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, illetve eleget tett az Eütv. 77.§-ának (3) bekezdése szerinti legnagyobb gondosság és körültekintetés követelményének.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az I. rendű felperes terhességének 36-37. hetében az alperesnek ultrahangos vizsgálatot kellett volna végezni, amelyet elmulasztott. Erre tekintettel az alperes magát a kártérítési felelősség alól annak bizonyításával menthette ki, hogy a vizsgálat elvégzésével sem lehetett volna olyan magzati rendellenességet (a lepény kóros elváltozását, retardáltságot) kimutatni, amely a további kezelés megváltoztatását indokolta volna, illetőleg a magzati károsodás felismerése esetén sem lett volna lehetőség olyan kezelésre, amely alkalmas lett volna a kár elhárítására vagy csökkentésére.

Egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban, hogy az alperes a kártérítési felelősség alól sikeresen kimentette magát.

A megismételt eljárásban beszerzett újabb igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján megalapozottan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperesek néhai gyermeke születési súlyára tekintettel retardáltan született, de a retardáltsága enyhe fokú volt.

A kiegészített tényállás alátámasztja azt a perben korábban tett szakértői megállapítást, amely szerint néhai xy az átlaghoz képest valamelyest elmaradt a

méhen belüli fejlődésben, ez az elmaradás 1-2 hetesre tehető. A méhen belüli növekedési visszamaradottság pedig egy folyamat eredménye, klinikai tüneteinek megjelenéséhez, azaz a növekedés elmaradásának tényében megmutatkozó mérhető változások hónapok alatt keletkeznek (dr. xy szakkonzulensi vélemény kiegészítése 15. sorszám). Mindemellett az alperes a kialakulható magzati állapotromlás felismeréséhez, illetve nyomon követéséhez szükséges vizsgálatokat elvégezte, így a 36-37. héten elmaradt ultrahangos vizsgálat nem befolyásolta a terhesség kimenetelét. Téves ezért a fellebbezésnek az az állítása, hogy amennyiben az alperes a legnagyobb gondossággal jár el és elvégzi a 36-37. heti ultrahangos vizsgálatot, észlelhette volna a magzat fejlődésbeli visszamaradottságát.

Alaptalanul állítják a felperesek a fellebbezésükben azt is, hogy perbeli szakértői vélemények szerint a méhlepény a 33. héttől kórosan működött, s emiatt a magzat fejlődése megtorpant. Ilyen szakértői vélemény a perben nem született. A felperesek által hivatkozott SZ.I. 651/2006. számú szakértői vélemény is azt tartalmazza, hogy a 33. hét után következhetnek be elváltozások a méhlepény szerkezetében, s működésében. Tartalmazza azonban az ennek alapjául szolgáló szakkonzulensi vélemény - a fent már írtak szerint - azt is, hogy a méhen belüli növekedési visszamaradottság egy hosszú folyamat, annak klinikai tünetei, a mérhető változások megjelenése hónapok alatt következik be. Éppen emiatt állította a szakértő, hogy a 36-37. héten elmaradt ultrahangos vizsgálat nincs okozati összefüggésben a bekövetkezett eseménnyel, hiszen akkor olyan elváltozás még nem lett volna kimutatható amely az I. rendű felperes terhesgondozásában változtatást indokolt volna.

Alaptalanul állítják a felperesek a fellebbezésükben, hogy az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a célzott NST és amnioszkópiás vizsgálatok a magzatnál életfunkció romlást kizártak, ezért a lepenyi keringés megváltozására utaló körülmény nem állt fenn. Tény, hogy e vizsgálatok nem közvetlenül a méhlepényt célozzák, hanem a magzat méhen belüli általános állapotának, „jó érzetének” (well been) felismerésre szolgálnak, de a magzat állapotából egyértelmű következtetéseket lehet levonni a méhlepény működésére. Abban az esetben ugyanis, ha a méhlepény működése megváltozik, s a magzat ellátására részben is alkalmatlanná válik, a magzat gastrointestinalis rendszerének vérellátása csökken, s a magzatvíz a bekerülő meconium miatt zöldes elszíneződést mutat. Ha a magzatvíz tiszta, 48 órán belül chronicus hypoxia miatt magzati elhalás nagy valószínűséggel nem következik be (Papp Zoltán féle tankönyv). Az I. rendű felperes esetében utoljára december 21-én végzett az alperes alkalmazottja NST és amnioszkópiás vizsgálatot, amelyek a magzat méhen belüli kifogástalan állapotát igazolták. Nem volt tehát ebben az időben sem olyan ok amely miatt az I. rendű felperest további - esetleg flowmetrias - vizsgálatra kellett volna küldeni.

A 36. hét után elvégzett valamennyi orvosi vizsgálat, illetőleg magzati állapotdiagnosztikai vizsgálat eredménye a magzat jó méhen belüli állapotát igazolta, ezért az I. rendű felperes terhesgondozása körében semmilyen változtatás

nem volt indokolt. Helyesen jutott tehát az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az újszülött súlyos oxigénhiányos állapotát a méhlepény mögötti vérzés, a méhlepény idő előtt leválása, illetve a köldökzsinór bevérvése okozta, amely közvetlenül a születés előtti órákban alakult ki és ennek előrejelzésére az elmulasztott ultrahangvizsgálat nem lett volna alkalmas.

Az alperes tehát mulasztott azzal, hogy a terhesség 36-37. hetében esedékes ultrahangvizsgálatot nem végezte el, de ez a mulasztása nem áll okozati összefüggésben a kárral. Mivel egyéb mulasztás az alperes terhére nem róható, egyebekben a terhesgondozás és a szülés levezetése során is a fokozott gondosság követelményei szerint járt el, magát az alperes a kártérítési felelősség alól sikeresen kimentette, ezért a keresetet az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el.

A kifejtett indokokra is tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperesek fellebbezése sikertelen volt, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése, valamint a 83.§-ának (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes és az alperest támogató beavatkozó másodfokú eljárásban felmerült költségeit.

Az alperest és a beavatkozót képviselő ügyvéd munkadíjának összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3.§-ának (3), (5) és (6) bekezdése alapján állapította meg. Figyelemmel volt arra, hogy hatályon kívül helyezés utáni megismételt eljárásról volt szó, amelyben az alperes és a beavatkozó nevében eljáró ügyvéd számára a képviselet ellátása nem igényelt számottevő felkészülést.

A felperesek személyes költségmentesség kedvezményében részesültek, ezért a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 14.§-a alapján a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

P é c s , 2007. szeptember 13.

Dr. Veszely József s.k. a tanács elnöke, Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró